

BOROMISZA TIBOR (1880-1960)

Nagybányai parkrészlet | *Park in Nagybánya (Baia Mare), 1906*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 108,5 x 98,5 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Boromisza Tibor 906

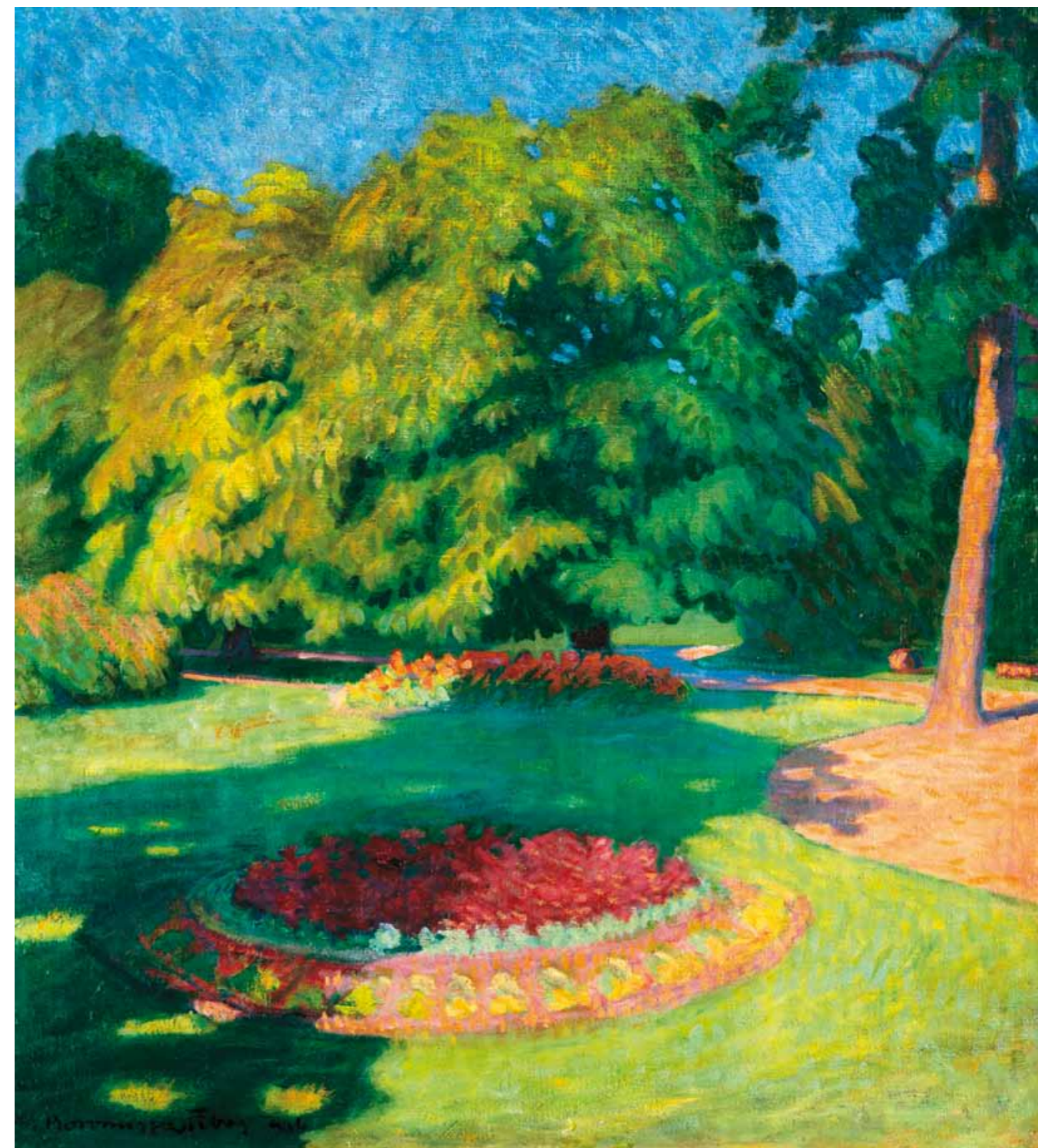
Kezdő ár | Starting price: 12 000 000 / 33 333 EUR

Becsérték: 24 000 000 – 36 000 000 Ft

Estimate: 66 667 – 100 000 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

| A Nagybányai Festők Képtárlása, Nagybánya, Országúti Múterem, 1906. augusztus, (katalógus nélkül)

1. Henri Matisse: Luxembourg sert, 1902-1903

Boromisza Tibor a katonatiszti hivatását feladva, 1903-ban Ferenczy Károly budapesti magániskolájában kezdte meg művészi pályáját. A következő évben mestere tanácsára látogatott el először a nagybányai művésztelepre. 1904-től kezdődően nyaranta visszatért a magyar modernizmus szülőhelyeként elhíresült bányászvároskába, melyet 1909-1914 között állandó lakhelyének is választott. A pályakezdő Boromisza most aukcióra kerülő, 1906-os *Nagybányai parkrészlet* egyrészt határozottan érvényesül a művésztelep két vezető mestere, Ferenczy Károly és Iványi-Grünwald Béla művészetének jótékony hatása, másrészt viszont kiváló adalék a neós nagybányai festészet születésének történetéhez. Az 1906-os év nemcsak

Boromisza művészi pályájának lett vízvélasztója, de a nagybányai művészet, s így a hazai modernizmus fontos évfordulójaként is ismert. Arra nézve, hogy Boromisza 1906 nyarán több nagybányai társával együtt átlépte az addig egyeduralgoló naturalizmus és az ettől kezdve egyre erősödő modernizmus határát, kiváló szemléltető példát nyújt az itt bemutatott parkrészlete. A magyar modern festészet egyik specifikuma, különleges ismertetőjele volt a mályva- vagy lazacrózsaszín különböző árnyalatainak az alkalmazása. A nagybányai neósok szinte kivétel nélkül és előszeretettel használták e szín gazdag változatait. Ennek a különleges színnek a domináns alkalmazása tette lehetővé az újító művészek számára, hogy elemelkedve a valós

2. Louis Valtat: Fa a kertben, 1896

látványtól, egy a természetben ritkán előforduló színhez hangolhassák képeiket, s ezzel az addigiaktól gyökeresen eltérő, modern, a naturalizmustól emelkedő műveket hozzanak létre.

A magyar modernizmusban a lazacrózsaszín így vált a naturától való művészi elvonatkoztatás lényeges eszközévé. Éppen ez, a színnel való elvonatkoztatás lett egyik művészi kiindulópontja az ekkoriban születő fauvizmusnak is. Boromisza parkrészelete egyértelmű bizonyítéka a művész 1906 nyarán történt irányváltásának, s egyben a nagybányai neós művészet és ezzel a magyarországi modernizmus születésének gyönyörű pillanataiba is kivételes betekintést

nyújt. A festmény legnagyobb valószínűséggel ki volt állítva a nagybányai művésztelep 1906. augusztus végi tárlatán, mely az egyik vezető mesternek, Réti Istvánnak a műtermében került megrendezésre. A kiállítás korabeli kritikái az elsők között említik és méltatják Boromisza ekkor és itt bemutatott tájképeit.

Utóirat: Egy évvel később, 1907 nyarán Boromisza kiállított a budapesti Könyves Kálmán Szalonban rendezett „Ifjúság” című tárlaton. Ekkor bemutatott képeivel kapcsolatban Rózsa Miklós, aki pár évvel később a Művészház megszervezésével, a hazai modernizmus egyik

legfontosabb alakjává vált, a következőket írta: „Boromisza Tibor – jegyezzük meg ezt a nevet, ebből ember lesz mihamarabb. Ez a fiatal művész jogot formált arra, hogy higgyünk művészi álmaiban: életét tette rájuk. Huszártiszt volt, s egy kis garnizonban festegetett a maga gyönyörűségére. A művész azonban nem állta sokáig a reglamát. Ledobta arany portepéjét s beállt Ferenczyhez inasnak. Most Párizsban küszködik. De maga keresi az útját, a maga érzéseit, a maga törekvéseit adja nézni. Artisztikus érzése szembeszökő. Nem szertelen, de nem is unalmas. Ízlése finom, választékos, technikája rohamosan erősödik. Nagy bizalommal nézünk bízató jövője elé.”

RUM ATTILA